

ΤΩ, ΚΥΡΙΩ, ΓΟΥΣΤΑΥΩ, ΛΑΦΦΟΝ¹

Λαφφόν! ναί! ἔχει ἡ μάνα μας πολλή στοργή στὰ στήθη,
 κὴ ὅποιος πιστὰ τὴν ἀγαπᾷ δὲν τον σκεπάζει λήθη!
 Εἶν' ἡ γλυκειά της ἀγκαλιά, Λαφφόν, πολὺ μεγάλη,
 κὴ ὀλόκληρον τὸν οὐρανὸν ἔμπορεῖ νὰ περιβάλῃ·
 μὰ πόσο μᾶλλον λούλουδο ἄν τὴν γλυκειά σου λύρα,
 πὸ πάντα χύνει μελωδιά, ποτὲ δὲν μνήσκει: στείρα.
 Λαφφόν! πατρίδος μου παιδί, ἀηδόνι τοῦ αἰθέρα,
 ὅπου γιὰ ἡμένα ἢ Ἑλλάς, εἶν' καὶ γιὰ σὲ μητέρα!...

Δὲν εἶν' ἀγνώμων ἡ Ἑλλάς, καὶ ἡ ἀχαριστία
 εἶναι τοῦ Σλάβου ἀρετὴ καὶ μόνη του θρησκεία!...
 Γιὰ κείνον πὸ τὴν ἀγαπᾷ αἰώνιο στυλοβάτη
 στήνει, κ' ἐπ' ἀνάστατη τὴν μνήμη του χαράττει...
 Ναί! μόνο κάμπου λούλουδα καὶ δάκρυα δὲν σκορπίζει,
 σὲ μνήμ' ἀγαπημένου γιοῦ· μὲ δόξα τὸ στολίζει,
 μὲ δόξα πὸ δὲν σθῆνεται ἀπ' τὸ χαρτί τῆς Μοίρας.
 Γνωρίζει πῶς πληρῶν' αὐτὴ ἓνα παιδί τῆς λύρας,
 μὲ πόνον πὸ τῆς ἔψαλλε μὲ γλώσσα ἰδική της,
 τῆς δροσεραῖς της εὐμορφιαῖς, καὶ ἔπῃρε τὴν εὐχὴ της.

Ἄν ἦσαι ἄγνωστος γιὰ μέ, Λαφφόν, ὄχι καὶ ξένος,
 ἀφ' οὗ εἶσαι τῆς μάνας μου υἱὸς ἀγαπημένος.
 Εἴμαστ' ἀδέλφια, εἴμαστε παιδιὰ ἴδιας μητέρας·
 ἴδιος Θεὸς μᾶς εὐλογεῖ, ὁ ἴδιος αἰθέρας
 μᾶς στέλνει μύσχους τῆς ζωῆς ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα...
 Ὡ! θὴ σὲ δώσῃ πρῶτ' αὐτὴ τὴν δάφνινη κορώνα!...
 Εἶναι ἀδέλφι' ἀγαπητὰ Ἑλλάδα καὶ Γαλλία·
 τὸ ἴδιο γάλα πίνουνε, μιὰ ἔχουνε λατρεία,

***Ελευθερία!**

¹ Ἐν Διδυμοτείχῳ.

BIRGINIA H. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

¹ Ἀνταπάντησις τοῦ εἰς τὸν κ. Μαραγγέλην ποιήματος τοῦ κ. Γουσταύου Λαφφόν.

ΜΕΤΑΞΥ ΤΡΙΩΝ

ΣΥΡΕ χαμηλὴν τινα καθέδραν πρὸ τοῦ ὕψηλοῦ
 καὶ πλουσίου ἐνετικῷ καθρέπτου, ὅστις ἀπιν-
 δαλμάτιζε τὸ κομψὸν ἀνάστημά της καὶ ἔπε-
 σεν ἐπ' αὐτῆς μετὰ μαλθακότητος κλείσασα
 τοὺς ὀφθαλμούς.

¹ Ἦτον ὁ μὴν τοῦ Μαΐου. Τὸ γαλλῆνιον τοῦ
 οὐρανοῦ καὶ ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἀνέπτυσσον τὴν πολυτέλειαν τοῦ

νέου χόρτου, αἱ φωλεαὶ ἀνέδιδον κελαδήματα καὶ ἐκ τοῦ ἠνεφγμένου παραθύρου εἰσήρχετο μετὰ τῆς ὀσμῆς τῆς νεωστὶ ἀνεσκαμμένης γῆς τὸ γλυκὺ ἄρωμα τῶν ἠνθισμένων ῥοδαριῶν.

Ἡ ἐσπέρα ἤρχετο. Πανταχοῦ ἐβασίλευεν ἄκρα γαλήνη, αὐτὴ δ' ἐγκατελείπετο εἰς τοὺς πολυπλόκους αὐτῆς λογισμούς, οἵτινες τὴν περιέβαλλον γλυκεῖάν τινα ἀτονίαν. Τὸ ἐκ κυανκυγοῦς χρώματος μετὰξινον φόρεμά της, συνεσφιγμένον περὶ τὴν ὄσφιν καὶ κατερχόμενον εἰς εὐρείας πτυχὰς μέχρι τῶν ποδῶν, καθίστα φανερωτέραν τὴν ὠχρότητα τῆς ἐπιδερμίδος της· ῥόδον δὲ ἔχον φύλλα ἐρυθροῦ προκλητικῶς χρώματος ὑπερεῖχεν ὡς μία ἰδιοτροπία ἐπὶ τοῦ τριχοδέσμου της.

Ἄλλ' ἐνῶ αὕτη ἠκολούθει συλλογιζομένη τίς οἶδε ὅποιον γοητευτικὸν ὄνειρον, ἔκρουσαν ἠπίως τὴν θύραν.

— Ἐμπρός, εἶπε χωρὶς νὰ κινηθῆ.

Ὅταν δὲ ἐνόησεν ἠχοῦν τὸ ἐλακτήριον, ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν θεωρήσασα ἐν τῷ κατόπτρῳ ὅπως ἴδῃ τίς ἤρχετο.

— Ἄ, εἶσαι σὺ Σύριε ; εἶπεν ἀναγνωρίζουσα τὸν σύζυγόν της.

— Ἀκόμα 'ς τὰ σκοτεινά ; ἀπεκρίθη οὗτος προχωρῶν.

— Ἀνεπαυόμην καὶ δέν το ἐνόησα. Κάμνεις τὸ καλὸν νὰ ἀνάψης ;

Ὁ Σύριος σύρας τὴν ἄλυσιν κατεβίβασε τὸν λαμπτήρα, ὅστις ἐκρέματο ἐκ τοῦ φατνώματος ἐν μέσῳ τῆς αἰθούσης καὶ τὸν ἤναψεν.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ παρηκολούθει τὰς κινήσεις του, ὅτε δὲ οὗτος ἐτελείωσε καὶ ἤλθε νὰ στηριχθῆ εἰς τὸ ἐρείσινωτον τῆς καθέδρας της αὕτη ἀνέστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω τείναςα γλυκέως τὰς χεῖρας ὑψηλὰ καὶ συνδέσασα αὐτὰς ὑπεράνω τοῦ λαιμοῦ του εἰς τρόπον ὥστε νὰ τὸν βιάσῃ νὰ καταβιβάσῃ οὗτος τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῆς ἰδικῆς της.

Τὸ δὲ τρίχαπτον τῆς βραχέιας χειρὶδος της, πίπτον ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνός της, ἄφινεν ἀποκεκαλυμμένον τὸ ἀντιβράχιον αὐτῆς, θαυμασῶς πεπλασμένον.

— Πῶς αἰσθάνεσαι Ἀνδριανὴ μου ἀπόψε ;

— Πολὺ καλλίτερα. Εἶχα μίαν καλὴν ἡμέραν σήμερον.

— Θὰ κατακλινηθῆς ἐνωρίς ;

— Ὅχι θὰ μείνω ὀλίγον ἀκόμη τοιουτοτρόπως.

— Ἐγὼ πηγαίνω νὰ γράψω κάμμίαν ἐπιστολήν.

— Τότε χαῖρε, καὶ ἔτεινεν αὐτῷ ἀμφοτέρως τὰς χεῖράς της.

— Χαῖρε Ἀνδριανὴ μου.

Ἄλλ' ἐνῶ ἐκεῖνος ἀπεμακρύνετο τῷ ἐφώναξεν ὀπισθέν του.

— Ἐνθυμουμαι.

— ὦ πάντοτε! πάντοτε, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος μετὰ φωνῆς ἥτις εἰς αὐτὴν ἐφάνη παραδόξως.

Ἐστράφη ἐν τούτοις ἔκπληκτος ὅπως τὸν ἐρωτήσῃ ἀλλ' αὐτὸς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπανεκλείει τὴν θύραν.

Μείνασα μόνη δὲν ἐσκέφθη πλέον καὶ ἐβυθίσθη περισσότερο εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις της. Εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἤρχετο πάντοτε νὰ ὄνειροπολῇ· ὅπερ ἦτο τόσο ἐξαιρέτως κεκοσμημένον περίξ ὑπὸ τῆς φυσικῆς της καλλισθησίας καὶ τῆς λεπτότητος ἐρωτευμένης γυναικὸς ἥτις ἐπιδιώκει νὰ ἀναπαύηται παντοῦ γλυκῶς ὁ ὀφθαλμὸς, ὥστε ἕκαστον ἀντικείμενον μετ' ἀληθοῦς ἐρωτικῆς τέχνης ἦτον ἐπεξεργασμένον καὶ ἐκτεθειμένον.

Ἡγάπα πολὺ τὰ ἄνθη, ἅτινα εἶχε θέσει ἐκεῖ ἀπειδῶς. Ἐν ἐκ τῶν μεγαλειτέρων παθῶν της ἦτο νὰ ἔρχηται κατὰ τὴν ἀνοιξιν ἐν τῇ ἐξοχῇ διὰ νὰ τρέξῃ εἰς τὸν ἀγρὸν ἀσκεπῆς ὑπὸ τὸν ἥλιον ὡς χωρικὴ καὶ συλλέξῃ μακρὰν τὰ εἰς τὰς φράκτας φυόμενα ἴα.

Ἄλλ' ἤδη εἶναι διάφορος ἡ αἰτία δι' ἣν αὕτη προτιμᾷ τὴν ἐξοχὴν.

Ἴσα ἴσα τὸ προηγούμενον ἔτος ἀκριβῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εὐρίσκετο ἐν τῷ περιβολίῳ θέτουσα εἰς τὰξιν γύρω τοῦ πρὸ τῆς οἰκίας της ἀλωνίσκου τὰς φυτείας τῶν κιτριῶν ἃς ἐξήγαγον ἐκ τοῦ θερμοκηπίου, ὅτε ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Συρίου, ὅστις ὀνομαστὶ τὴν ἔκραζε μετὰ χαροποῦ ὕφους. Ἦτον ἐτοίμη νὰ τρέξῃ ὅποτε ὁ σύζυγός της ἔφθασε μέχρι τῆς θύρας τοῦ ἐστικτορίου κρατῶν ὑπὸ τὸν βραχίονά του νέον τινὰ ὃν οὐδέποτε αὕτη εἶδε.

Τίς δὲν πιστεύει εἰς τὸ πεπρωμένον, εἰς τὴν εἰμαρμένην, εἰς τὸν μαγνητισμόν;

Μόλις εἶδον ἀλλήλους καὶ κατεκτίθησαν. Πλαγίως τῆς πρώτης ὀφθαλμοβολίας αὐτῶν διήλθε ταχὺ ὡς ὁ στοχασμὸς ἐν βεῦμα ἠλεκτρισμοῦ ὅπερ τὸν κατέστησεν ὠχρόν. Ἡ Ἀνδριανὴ δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ λησμονήσῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, εἰς μάτην ὁ σύζυγός της τῇ ἔλεγε.

— Μικρά μου Ἀνδριανὴ σοῦ παρουσιάζω τὸν ἐξάδελφον Παῦλον... καὶ γελῶν ἀπὸ καρδίας της προσέθετε, τὸν ἀγαπητόν, τὸν ὠραῖον, τὸν κομψὸν Παῦλον Δ... τὸ φρόνητρον τῶν δυστυχῶν συζύγων, τὸ εἶδωλον τῶν ὠραίων γυναικῶν, τὸ ὄνειρον τῶν παρθένων.

Οἱ λόγοι τοῦ Συρίου ἐβόμβουν εἰς τὰ ὦτά της, ἀργότερα μάλιστα προσπαθήσασα νὰ τὸν ἐνθυμηθῇ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ κατορθώσῃ. Παράδοξον! ὁ ἀνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις τῇ ἐπαρουσιάσθη κατὰ πρῶ-

την φορὰν τῇ ἐφάνετο ὅτι τὸν ἐπανεῖδεν, ὅτι τὸν ἐγνώριζε. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πόθεν τοῦτο, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο δὲν ἦτον αὐτῇ ὅλως νέον, ἡ μορφή του ἦτον ἐντετυπωμένη εἰς τὴν μνήμη της, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκεῖνοί τῆς εἶχον καὶ ἄλλοτε συνταράξει τὸ αἷμα.

Ὅταν ὁ Παῦλος ἀπεμπαρύνθη μετὰ τοῦ Συρίου, ὅστις τὸν συνώδευσεν εἰς τὰ δωμάτια του, καὶ αὐτὴ ἀνήλθεν εἰς τὰ ἰδικά της, ἡ πρώτη σκέψις της ὑπῆρξε, νὰ τρέξῃ πρὸ τοῦ κατόπτρου της ὅπως ἐγκατοπτρισθῇ.

Γυναικεῖα ματαιότης !

Κατόπιν ἐξανεστή κατὰ τῆς πράξεώς της ταύτης. Διὰ τὸ ἐπραξεν; ἐσκέπτετο. Ἐπὶ τέλους ὁ Παῦλος δὲν ὤφειλε νὰ εἶνε δι' αὐτήν, ἐσκέπτετο. Ἐπὶ τέλους ὁ Παῦλος δὲν ἔπρεπε νὰ εἶνε δι' αὐτήν ὡς ὅλοι οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι; Αὐτὸς ἐπέστρεψε τότε ἐκ μεγάλου ταξιδίου. Τίς ἠξέυρει πόσαι περιπέτεται, πόσα ἀτυχή θύματα ἐν τῇ ὁδοπορίᾳ του, ἔλεγε. Ποίαν ἐντύπωσιν τοῦ ἐπροξένησεν αὐτῇ; ἐπίστευσεν ἄραγε ὅτι θὰ τὴν δέσῃ ὑπὸ τὸ θριαμβευτικὸν ἄραμα του; Ἡ ἀμφιβολία αὐτῇ ἐξεγείρασα τὴν ὑπερηφάνειάν της τῆς ἀφῆρσε τὴν νάρκην ἐκείνην ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἐγνώριζε νὰ ἐξέλθῃ ἀφ' ὅτου ὁ Παῦλος εὗρισκετο ὑπὸ τὴν στέγην της.

*
* *

Ὁ ὠραῖος ἐξάδελφος ὅστις ἦλθεν ἐν τῇ ἐπαύλει Α ... δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας ἔμεινεν ἀπεναντίας πλέον τοῦ μηνός.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν γάμων τοῦ Συρίου εὗρισκετο οὗτος ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὅταν δὲ τοῦ ἀνήγγειλαν αὐτοὺς καὶ μετ' ὀλίγον ἔλαβε καὶ τὴν ἐντυπον ἀγγελίαν μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν μελλονύμφων περιωρίσθη νὰ εἴπῃ μόνον.

— Δυστυχῆς, καὶ ἀναγινώσκων τὸ ὄνομα τῆς Ἀνδριανῆς εἶπε,

— Τίς οἶδε ὁποία ἀνόητος !

Ἐκτοτε οὐδὲ κἄν τὸν ἐνεθυμήθη πλέον. Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του τῷ ἐδόθη περίστασις νὰ ὁμιλήσῃ περὶ αὐτῶν ἐκ νέου, ἡ μήτηρ του ἠγάπα τὸν Σύριον ὡς τέκνον της, διότι ὀρφανὸς μείνας οὗτος ἠξέθη καὶ ἔγεινεν ἀνὴρ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς της. Καὶ ὁ Παῦλος ἠγάπα τὸν Σύριον, οὐχ ἦττον οὐδὲ θὰ τὸ ἐσκέπτετο κἄν νὰ διανύσῃ ἀρκετὰ μίλλια δι' ἀμάξης ὅπως ὑπάγῃ νὰ τὸν ἴδῃ. Ἄλλ' ἡ καλὴ ἐκείνη μήτηρ του ἐπέμεινε τόσον ὥστε ὑπεχρῶθη νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ, ὅπως τὸν εὐχαριστήσῃ. Ἐν τῇ ἐπαύλει Α... ὁ Σύριος τὸν ἐδέχθη μετ' ἐγκαρδίου καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης, φύσει ἀγαθός, χα-

ρακτῆρος ἐλευθερίου καὶ αἰσθηματικοῦ, δὲν ἐλησμονήσῃ ποτὲ ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Παύλου ἀνετράφη καὶ ἐξεπαιδεύθη οὐχὶ ὡς συγγενῆς ἀλλ' ὡς τέκνον.

Ὁ Παῦλος ὑπερησμενίζετο εἰς τὰς αἰσθηματικὰς ἐκείνας ἐπιδείξεις δι' ἃς κατὰ βάθος ἠσθάνετο ὅτι δὲν ἤξιζε, καθότι μόλις πατήσας τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας ἐκείνης τῆς τοσοῦτον φιλοξένου εἶχεν ἀποφασίσει νὰ ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον, ἀλλ' ἀφ' ὅτου εἶδε τὴν Ἀνδριανὴν δὲν ἐσκέφθη πλέον περὶ ἀναχωρήσεως εἰμὴ μόνον ὅσον ἐσκέφθη. "Ὡ πόσον ὠραίαν τὴν ἦῤυρεν! ἄλλο παρὰ ἀνόητον! ὅποῖον τεμάχιον κολὸν διὰ τοὺς ὀρεκτικοὺς ὀδόντας τοῦ.

Μετ' ἐπιτηδειότητος χωρὶς ποσῶς νὰ ἐκτεθῇ προσεπάθησεν αὐθωρεὶ νὰ καταστῇ ἀγαπητὸς καὶ νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ αὐτοῦ. Εὕρισκε πάντοτε εὐχάριστόν τι ἀνέκδοτον νὰ διηγηθῇ καὶ μετὰ ζέσεως ἐζήτει νὰ καταστήσῃ εὐτράπελον καὶ χαρίεσσαν τὴν ὁμιλίαν τοῦ. Ἐγίνωσκεν ἐντέχνως νὰ κρατῇ μετέωρον τὴν περιέργειαν τῆς Ἀνδριανῆς, νὰ τῆς κινή τὸ ἐνδιαφέρον, νὰ τὴν συγκινή καὶ νὰ τὴν καταβάλλῃ.

*
* *

Τὸν Παῦλον ἐσκέπτετο ἡ Ἀνδριανή, ὅταν νοηλῶς ἐκάθητο ἐπὶ τῆς καθέδρας μὲ ἡμικλείστους ὀφθαλμούς. Τὴν ἐπαύριον συνεπληροῦτο ἔτος ἀκριβῶς ἀφ' ὅτου εἶδον ἀλλήλους. Αὐτὸς βεβαίως θὰ ἤρχετο νὰ τὴν ἴδῃ. Ἀνεπόλει ἀπάσας τὰς εὐφροσύνας τοῦ ἐνόχου ἐκείνου ἔρωτος, ὅτε αἴφνης ἠσθάνθη ἐαυτὴν καταλαμβανομένην ὑπὸ τῶν συνήθων ὀξέων σπασμῶν ἐν τῷ στομάχῳ καὶ μόλις ἔσχε δύναμιν νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς ἀλύσεως τοῦ κωδωνίσκου ἵνα προσκαλέσῃ τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

*
* *

Μετὰ μίαν ἡμέραν τὰ πάντα ἐλησμονήθησαν καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐσπερινῆς ταρχῆς. Ἀπὸ τινος καιροῦ αἱ κρίσεις ἐκείναι ἦσαν τόσον συχναὶ ὥστε σχεδὸν οὐδεὶς περὶ αὐτῶν πλέον ἐμερίμνα.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἰατρὸς ἔλεγεν ὅτι δὲν ἦτο τίποτε.

Ὁ Παῦλος εἶχε φθάσει τὴν πρῶαν ἐγκαίρως. Ἡ Ἀνδριανὴ καίπερ πάσχουσα ἦτο περιχαρὴς τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ὁ Σύριος χάριν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἠναγκάσθη νὰ ἀπομακρυνθῇ μετὰ μεσημβρίαν, ὥστε οἱ δύο ἐρασταὶ μείναντες ἐλεύθεροι ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν εἰς ἀπάσας τὰς τρέλας τοῦ πάθους των. Κατέφυγον εἰς τὸ βάθος τοῦ δάσους, περιεπάτουσαν κρατού-

μενοι συνεσφιγμένως ἐκ τῶν χειρῶν ὡς δύο συμμαθηταί. Ἡ Ἀνδριανὴ ἤτον ὑψηλὴ ὅσον καὶ αὐτὸς καὶ τοῦ ὠμίλει σχεδὸν εἰς τὸ πρόσωπον, μεταδίδουσα τὴν χλιαρότητα τοῦ ὠραίου στόματός της, ἥτις τῷ ἐπροξένει σκοτοδίνην.

Πόσαι ἀναμνήσεις ἐν μέσῳ τῶν φυτῶν ἐκείνων !

Ἐπὶ παλαιοῦ τινος κορμοῦ πίτυος γεγλυμμένου διὰ κονδυλομαχαίρου ἐπανεῦρον μίαν ἡμερομηνίαν τοῦ πρώτου ἐκείνου φιλήματος τὸ ὁποῖον τῆς εἶχε δώσει ἐπὶ τοῦ ἀχένος ἐνῶ αὐτῇ κεκλιμένη ἐθεώρει ἐν ἄνθος. Αὐτὴ τοῦ ἐξέφυγε χωρὶς νὰ τὸν θεωρήσῃ, κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἔλαβεν ὕφος προσβεβλημένης γυναικός. Ἄλλ' ἔδοκίμασε πάλιν διὰ τινὰς στιγμὰς τὸ ῥίγος τοῦ φιλήματος ἐκείνου ὅπερ ἐπαφῆκεν ἐπὶ τοῦ δέρματός της τὴν δροσερότητα τῶν χειλέων. Τὰς ἀκολούθους ἡμέρας ἀπέφυγε νὰ εὑρεθῇ μόνη μετὰ τοῦ Παύλου καὶ τὸν ἀπέφυγε μάλιστα φανερώτατα.

Ἦτον αἰδῶς ἢ ἐρωτοτροπία ; Ἄλλ' ἡ ἔνεδρα δὲν ἦτο μακρὰν.

Μετὰ μεσημβρίαν ἡμέρας τινὸς καθ' ἣν ἐπέστρεφε μόνη ἐκ μιᾶς ἐπισκέψεως πρὸς πτωχὴν τινα γυναῖκα, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος εἶχε πέσει εἰς κρημνὸν τινα, λαβοῦσα συντομωτέραν τινα ὁδὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀγρῶν συνήντησε τὸν Παῦλον, ὅστις ἐφάνη τυχαίως ἐκεῖ ἐξ οὐρανοῦ ῥιφθεὶς καθ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἢ Ἀνδριανὴ ὅμως ἐσκοτίσθη καὶ τῷ ἔδειξε ὅτι ἦτον ὠργισμένη. Ὁ Παῦλος προσεποιήθη ὅτι δὲν τὴν ἐνόησε, ἐφάνη μάλιστα εὐγενέστερος καὶ προθυμότερος πρὸς αὐτὴν παρὰ ποτέ, ἀποφεύγων πᾶσαν πρᾶξιν ἢ λόγον ἔχοντα σχέσιν μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον διανοεῖτο εἰς τρόπον ὥστε αὐτῇ πεισθεῖσα πλέον ἐδέχθη τὸν βραχίονά του. Ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ἡ ὁδὸς ἐκείνη ἦτο δύσβατος τὴν ἔκαμε νὰ λάβῃ ἄλλην τινα, ἥτις τὴν ἀπεμαύρυνεν ἐκ τῆς οἰκίας.

Ἦρχισαν νὰ ὀμιλῶσι περὶ τόσων μηδαμινῶν πραγμάτων, περὶ τῆς ἐξοχῆς δι' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, περὶ τῆς προσεχοῦς ἐποχῆς τῶν λουτρῶν, καὶ περιεπάτουσαν τόσον ἡσύχως συνδιαλεγόμενοι ὥστε δὲν ἐνόησαν τὰ μεγάλα νέφη ἅτινα συνεσωρεύθησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των. Ἐταράχθησαν μόνον εἰς τὴν πρώτην βοήν τῆς βροχῆς. Τί νὰ πράξωσι ; νὰ τρέξωσι μέχρι τῆς οἰκίας οὐδὲ τὸ ἐσκέφθησαν καθ' ἑαυτὰς, διότι ἦσαν ἀρκετὰ μακρὰν. Ἐθεώρησαν ἀλλήλους ἐρωτώμενοι μόνον. Αἰφνης ἢ Ἀνδριανὴ ἀνεμνήσθη ὅτι εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς ὁδοῦ οὐχὶ μακρὰν ὑπῆρχον τὰ λείψανα παλαιοῦ τινος πύργου ἐγκαταλειμμένου. Ἐκεῖ μόνον ἠδύναντο νὰ καταφύγωσιν, ὅπου καὶ διευθύνθησαν γελῶντες διὰ τὸ ἀπροσδόκητον ὅπερ τοὺς κατέστησεν εὐθύμους.

Ἡ δύσπνοια ἥτις τοὺς ἐπέεζεν, ἢ πρόσφασσις τῶν χειρῶν ἥτις τοὺς ἐθέρμαινε, ἢ μόνωσίς των ἐν τοῖς ἐρειπίοις ἐκείνοις ὁπότεν ἢ καταγιγίς ἔξω ἐμυκᾶτο, τοὺς ἐνίκησεν. . . .

Ἐνηγαλίσθησαν... ἐνθ' ὃ βύας ὠλόλυζεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των.

* *

Τοιουτοτρόπως ἐμυθήθη τὰς κρυφίους εὐτυχίας τῆς ζωῆς, τὰς ἀγωνίας καὶ τοὺς φόβους τοὺς μὴ ἐστερημένους ὀξείων ἡδυπαθειῶν, τὰ ἐν τῇ φυγῇ φιλήμακτα, τὰς ἰσχυρὰς συνθλίψεις τῆς χειρός, τὰ παραταμαμένα βλέμματα κατὰ πρόσωπον ὄλων καὶ εἰς ὄλους ἀδιάφορα, καὶ τοὺς μυστηριώδεις περιπάτους. . . .

Μίαν ἡμέραν ὅμως παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ἰσχυροῦ φόβου. Εὐρίσκετο στενότατα ἐνηγαλισμένη μετὰ τοῦ Παύλου ὅτε ὁ Σύριος εἰσῆλθεν ἀπροσδοκίτως ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει δὲ αὐτοῦ ἀμφοτέροι ἐμειναν ἔκπληκτοι, ἢ Ἀνδριανὴ μάλιστα ἥτις ὠχρίασε φρικωδῶς ἐφάνη σθεσθεῖσα, καθότι ὁ Σύριος δὲν ἦτο σύζυγος χυδαῖος, οὐδὲ εὐπιστος. Οὐχ ἦττον ὅμως βιάσασα ἐαυτὴν προσεπάθησε νὰ δεῖξῃ ἕν μειδίωμα, ὅπερ ὅμως ἀπέβη πικρὸς μορφασμός, καὶ νὰ εἶπῃ κάτι τι. Ὁ Παῦλος ἔλαβεν ἐφημερίδα τινὰ τυχαίως εὐρεθεῖσαν πλησίον του καὶ ἐσκέπτετο χωρὶς νὰ ἐκθέσῃ τὸ παράπαν, τίνι τρόπῳ ἡδύνατο νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἀνδριανήν, ὅτε ὁ Σύριος ὀμιλῶν ἀδιάφορως καὶ μετὰ τῆς συνήθους φυσικῆς του φωνῆς ἠρώτησεν αὐτούς, τί ἐσκέποντο περὶ μιᾶς ὀδοιπορίας ἐπὶ τινος πλησίον ὄρους καὶ ἦν αὐτὸς διανοεῖτο νὰ κάμῃ τὴν προίαν ἐνωρὶς ὅπως ἴδωσι τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

Οἱ δύο ἐρασταὶ ἀνέπνευσαν ἀνακουφισθέντες. Ἀναμφιβόλως ἁγίως τις παρεκάλεσε δι' αὐτούς, ὁ Σύριος βεβαίως δὲν θὰ ἐνόησε τίποτε. Παρελθόντος τοῦ πρώτου ἐκείνου κινδύνου ταχέως τὸν ἐλησμόνησαν, ἐγένοντο μάλιστα ἀπερὶσκεπτότεροι παρὰ ποτε. Ἡ Ἀνδριανὴ παρεδίδατο εἰς τὸν ἔρωτα ἐκείνον, μὴ βλέπουσα δὲ ἐαυτὴν κατοπτευομένην ὑπὸ τοῦ Συρίου ἐπίστευσε τὸ ἐγκλημὰ τῆς μυστήριον δι' ὄλους καὶ μετ' ἀναιδοῦς τόλμης ἔλεγε μετὰ τοῦ Αἰμιλίου Ζολᾶ:

«Ἐκεῖνο ὅπερ ἀγροεῖται δὲν ὑπάρχει»

* *

Ὁ Παῦλος ἔμεινε καὶ τὸν Μάϊον ἐκείνον ἡμέρας τινὰς ἐν τῇ ἐπαύλει, ἀλλ' ἢ Ἀνδριανὴ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἠσθένει περισσότερον, ἐπάλαισεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν, κατόπιν ὅμως ὑπεχρεώθη νὰ πῆσῃ ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνας κρυφία τις ἀσθένεια ἦν δὲν ἡδύνατο νὰ

καταβάλλη κατηνάλισκε τὴν ζωὴν αὐτῆς βραδέως, πολλοὶ ἰατροὶ τὴν ἐπεσκεφθῆσαν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐνόησε τί εἶχεν, αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἐξηγηθῆ, ἔχανε τὰς δυνάμεις, ἰδοὺ τὸ πᾶν, ἤσθάνετο ἐκλείπουσαν τὴν ζωὴν· ἐνίοτε οἱ φρικώδεις σπασμοὶ τοῦ στομάχου τὴν καθίστανον λιπόθυμον.

Αἴφνης μετὰ τῆς σβεννυμένης ζωῆς ἀφυπνίσθη ὁ πρὸς τὸν σύζυγόν της ἔρωσ, διότι δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐγκαταλείπῃ μόνην ὁ Σύριος, δὲν ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο πολὺ ἔνοχος πρὸς αὐτόν, τὸν ἠγάπα πάντοτε, βεβαίως τὸν ἠγάπα κατ' ἴδιον τρόπον ἀλλὰ τὸν ἠγάπα πάντοτε. Συσφίγγουσα τὰς χεῖράς του καὶ θεωροῦσα αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἐσκέπτετο, ὠρκίζετο μάλιστα καθ' ἑαυτήν, ὅτι ἐὰν ἐθεραπεύετο θὰ ἀφωσιούτο καθ' ὀλοκληρίαν πρὸς αὐτόν.

Ὁ φόβος τοῦ θανάτου τῆ ἐπροξένει ὀξυτέρην τὴν αἰχμὴν τοῦ ἐλέγχου πρὸ τοῦ ὠραίου καὶ νέου ἐκείνου ἀνθρώπου, (διότι καὶ ὁ σύζυγός της ἦτον ὠραῖος καὶ νέος) ὃν αὐτὴ ἐπρόδωσε.

Πόσον ἐφαίνετο ταπεινὴ! Αὐτὸς τόσον καλός, ἐλεύθερος, εὐγενής. Πόσον θὰ ἐπεθύμει νὰ ζήσῃ ἀκόμη, ὅπως δυνηθῆ νὰ ἐξιλεωθῆ. Αὐτὴ τὸ πᾶν θὰ τοῦ ἐκμυστηρεύετο βεβαίως καὶ αὐτὸς τότε θὰ τὴν ἀπέπεμπεν, ἀλλ' αὐτὴ θὰ ἔκλαιε τόσον, θὰ τὸν ἰκέτευε γονυκλινής, θὰ μετενόει τόσον εἰλικρινῶς, ὥστε αὐτὸς θὰ τὴν ἐσυγχῶρει. Τὰ δάκρυα δὲν ἐξαγοράζουσιν;

Ἄλλ' αὐτὴ ἢ βραδεῖα ἐπιστροφή εἰς τὰ καθήκοντά της δὲν τὴν ἐπανέφερον εἰς τὴν ζωὴν, ἥτις ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐσθένετο.

Βλέπων τις αὐτὴν ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ πόνου, ὠχρὰν, βαρύθυμον καὶ ὅμως τόσον ὠραίαν, σκεπτόμενος ὅτι αὐτὴ μέλλει νὰ ἀποθάνῃ ἀνεμιμνήσκετο τοὺς ὠραίους ἐκείνους στίχους τοῦ ποιητοῦ.

Σεῖς δὲν πιστεύετε πῶς θ' ἀποθάνουν
Αἱ ὠραῖαι γυναῖκες πτωχὰ παῖδια,
Πλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτῆ εἶν' ἡ τύχη
Νὰ ἐξαφανίζονται καθὼς τὰ νέφη.
Ὡς πεπρωμένον εἶνε νὰ θραύωνται
Τὰ ὠραιότατα τῶν παιγνιδίων! ...

Θλιβεράν τινα ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ φωνὴ της ἐγένετο ἀσθενεστέρα καὶ ἡ ἀναπνοὴ της κατέστη βραχυτέρα καὶ ἀσθμακίνοσα, καθ' ἣν διεῖδεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἰατροῦ ὅτι τὸ πᾶν τετέλεσται, ἔνευσε πρὸς τὸν Σύριον νὰ τὴν πλησιάζῃ.

Βιάζουσα τότε ἑαυτὴν μετὰ παρρατεταμένου καὶ ἀσθενοῦς ἤχου φωνῆς ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ,

— Σύριε μὲ συγχωρεῖς ;
 Καὶ αὐτὸς ὑπολαβὼν εἶπεν
 — Διατί ἀγγελὲ μου ;
 Αὐτὴ δὲ μετ' ἀσθενεστέρας φωνῆς πάντοτε, ὥστε σχεδὸν δὲν
 ἤκούετο, ἀπήντησεν
 — Σὲ ἐπρόδωσα...
 Κατόπιν τὴν ἠρώτησεν ὁ Σύριος,
 — Καὶ σὺ συγχωρεῖς ἐμέ ;
 Ἡ Ἀνδριανὴ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὁμιλήσῃ, ἔνευσε μόνον *raï*, διὰ
 τοῦ τελευταίου βλέμματός της. Καὶ αὐτὸς ἔτοιμος, ἵνα μὴ τῆς δια-
 φύγῃ ἢ ἐξομολόγησίς του, μετ' ἀγρίας χαρᾶς ὑπετονθόρυσεν,
 — Ἐγνώριζα ὅτι μὲ ἐπρόδιδες καὶ σὲ ἐδηλητηρίασα !! ...
 Ἐν Ζακύνθῳ 1888.
 («Ἐκ τῶν συναναστροφῶν τῆς Κυριακῆς»)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Η ΣΜΥΡΝΗ

Τῇ δεσποινίδι Θ. Δ. εἰς Σμύρναν.

Ἀφράτη, πεταχτή, ὠμορφονῆ
 Μὲ μαῦρα μάτια, ὡς θᾶχουν οἱ ἀγγέλοι,
 Γλυκεῖα ἄν ἀπὸ ζάχαρ' εἶτε μέλι,
 — Νὰ ἡ Σμυρνή!

Καρδιὰ μὲ δίγως κάκια κῆ ἀπονιά,
 Μὰ σὰν γαλάζια ἄνατέλλει,
 Λάμπαις χαρᾶς κῆ ἀγάπης παντοῦ στέλλει,
 — Νὰ τὸ στολίδι πᾶχει τέτοια νηά!

Κῆ ἂν ξάφνου ἴσ τὴν χρυσῆ της τὴν θωριὰ
 Καὶ ἴσ τῆς καρδιάς της τὴν καλοκαιριὰ
 ἴμισοχαράξ' ἢ θλίψι ἢ τὸ νάζι,

Εἶνε σκιὰ συννέφου μακρινοῦ,
 π' ἀσπρίζει στὸ γαλάζιο τούρανοῦ
 Καὶ πειότερ' ὠμορφάδα τοῦ μοιράζει. . .

Νοέμβριος 1888.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ